

การจัดการธุรกิจทางการเกษตร : แนวทางการจัดการสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

ของกลุ่มเกษตรกรพืชสวน

Agricultural Business Management: Approaches to Sustainable Success
for Horticultural Farmersศุภกิตต์ เศษรักษา¹, สลิลทิพย์ ช่างเหลา¹ และ อรวรรณ สรรเพชชุดา^{1*}Supakit Setraksa¹, Salinthip Changlao¹ and Orawan Sanpechuda^{1*}

Received: 2 July 2024

Revised: 15 August 2024

Accepted: 21 August 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรของเกษตรกรพืชสวนในประเทศไทย โดยมุ่งเน้นที่ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจ กระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม และแนวความคิดเห็นในการพัฒนาธุรกิจ การวิจัยใช้รูปแบบเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรพืชสวนจำนวน 400 คน ผ่านการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและใช้แบบสอบถามออนไลน์ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจการเกษตร โดยกลุ่มเกษตรกรให้ความสำคัญกับความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจ รวมถึงการตลาด การจัดการการผลิต และการบริหารจัดการทั่วไป เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้เกษตรกรพัฒนาธุรกิจได้อย่างยั่งยืน การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ โดยการใช้เทคโนโลยีใหม่ช่วยให้เกษตรกรสามารถแข่งขันในตลาดได้ดีขึ้น แนวความคิดเห็นเชิงบวกเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ

จากการวิจัยพบว่าการเริ่มต้นธุรกิจที่ดี การศึกษาหาโอกาส และการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่ดีมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรอย่างยั่งยืน คิดเป็นร้อยละ 56.50 โดยการจัดการกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพมีความสำคัญในการเติบโตของธุรกิจ แต่การขาดความรู้หรือการจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพอาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จทางการเงินและการจัดการธุรกิจได้

คำสำคัญ: การจัดการ ธุรกิจเกษตร แนวทางสู่ความยั่งยืน¹ นักวิจัยอิสระ¹ Independent Researcher

E-mail: orawan.kie@gmail.com * Corresponding Author

ABSTRACT

This research aimed to examine the factors influencing the success of agricultural businesses among horticultural farmers in Thailand, focusing on personal factors, knowledge and understanding of business management, technology and innovation adoption processes, and opinions on business development. The study employed a quantitative approach, collecting data from 400 horticultural farmers through purposive sampling and online questionnaires. The results revealed that:

Personal factors such as gender, age, education level, and income significantly impact the success of agricultural business development, with higher education and experience correlating with greater success. Knowledge and understanding of business management, including marketing, production management, and general management, are crucial for sustainable business development. The acceptance of new technologies and innovations positively affects business success, as adopting these technologies helps farmers remain competitive in a rapidly changing market. Positive opinions on business development significantly correlate with business success. The research found that good business initiation, opportunity exploration, and effective strategic management sustainably influence agricultural business success, accounting for 56.50%. Effective strategic management is crucial for business growth, while a lack of knowledge or inefficient management can negatively impact financial success and overall business performance.

Keywords: Business Management, Agricultural Business, Sustainable Success

1. บทนำ

ในปี พ.ศ. 2567 ธุรกิจในประเทศไทยกำลังประสบปัญหาปิดตัวลง เนื่องจากเศรษฐกิจที่ยากลำบากและผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19 ที่เริ่มในปี 2564 ทำให้รัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ เริ่มให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจครัวเรือนมากขึ้น ในขณะที่ธุรกิจการเกษตรกลายเป็นทางเลือกหนึ่งที่ช่วยบรรเทาปัญหาเศรษฐกิจในระดับจุลภาคได้เป็นอย่างดี การจัดตั้งธุรกิจการเกษตรที่ประสบความสำเร็จมักเกิดจากการทำงานร่วมกันของกลุ่มผู้บริหารที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลาย ทั้งจากท้องถิ่นหรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน การแลกเปลี่ยนความรู้จากชุมชนอื่น ๆ ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับธุรกิจ นอกจากนี้ การมีวิสัยทัศน์ในการวางแผนระยะยาวและการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาธุรกิจการเกษตรโดยความสามารถทางการเกษตร และการทำความเข้าใจในปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้ทราบถึงลักษณะและความต้องการของเกษตรกรแต่ละกลุ่ม และสามารถพัฒนาแนวทางการสนับสนุนที่เหมาะสมได้

แม้ธุรกิจการเกษตรจะเป็นธุรกิจที่แข็งแกร่งแต่เกษตรกรกลับเป็นหนี้จากการทำการเกษตรเนื่องจากอาจจะยังมีปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจของเกษตรกร แต่เกษตรกรไทยกลับมีหนี้สินเป็นวงกว้าง เฉลี่ยมากถึง 450,000 บาทต่อครัวเรือน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยกว่า 57% ของครัวเรือนมีหนี้สินสูงเกินศักยภาพในการชำระ (Chantararat et al., 2023; Chantararat et al., 2022) โดยอาจจะเกิดจากการขาดการจัดการ

บริหารทางการเงิน การตลาด การผลิต และการขาย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ธุรกิจการเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืนที่ยังคงไม่มากพอ เพื่อให้ธุรกิจการเกษตรสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน การศึกษาที่ยั่งยืนไปที่ปัจจัยด้านกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมของเกษตรกร เช่น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูลเชิงพาณิชย์ และเครื่องมือการเกษตรที่ทันสมัย การยอมรับเทคโนโลยีจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

จากการรายงานข่าวของสำนักพิมพ์ออนไลน์ กรุงเทพธุรกิจ (2565) นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เปิดเผยว่า ไทยในฐานะประเทศผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรอันดับ 13 ของโลกทำให้สินค้าเกษตรของไทยต้องพึ่งพาตลาดต่างประเทศเป็นหลัก จากสถิติภาพรวมการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกในช่วง 11 เดือนของปี 2565 (ม.ค.- พ.ย. 2565) ยังคงแข็งแกร่ง โดยภาพรวมการค้าไทยกับทั่วโลก คิดเป็นมูลค่า 1,553,822 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 22% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2564 ซึ่งส่วนทางกับสภาวะเศรษฐกิจที่อยู่ในช่วงชะลอตัวและลดลงจากสถานการณ์โควิด-19 แสดงให้เห็นถึงความแข็งแกร่งของธุรกิจทางการเกษตร ในขณะเดียวกัน ปี 2567 จากการรายงานข่าวของสำนักข่าว NBT (2567) จากตัวเลขทางสถิติ ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรของไทยอันดับ 1 ในภูมิภาคอาเซียน และเป็นอันดับ 7 ของโลก และส่งออกสินค้าเกษตรแปรรูปเป็นอันดับ 3 ของอาเซียน และเป็นอันดับที่ 11 ของโลก ในปี 2566

การศึกษายังมุ่งเน้นไปที่แนวความคิดเห็นในการพัฒนาธุรกิจของเกษตรกรพืชสวน เช่น การวางแผนระยะยาว การประเมินผล และการพัฒนากลยุทธ์ ซึ่งจะเป็แนวทางที่ช่วยให้ธุรกิจการเกษตรมีความยั่งยืนในระยะยาวยังรวมถึงแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรของเกษตรกร เช่น ความพึงพอใจในผลลัพธ์ทางธุรกิจ การเติบโตและการขยายตัวของธุรกิจ และการสร้างความยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจถึงปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จและสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาธุรกิจการเกษตรในอนาคต

โดยธุรกิจการเกษตรนับเป็นธุรกิจที่มีความแข็งแกร่งและมั่นคง การบริหารจัดการที่ดีต้องครอบคลุมทั้งการผลิต การเงิน การตลาด และการขายเพื่อให้ธุรกิจเติบโตอย่างยั่งยืน การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ เช่น ข้อมูลเชิงพาณิชย์และเทคโนโลยีดิจิทัล จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การจัดการธุรกิจการเกษตรที่เป็นมิตรกับเทคโนโลยี และมีการวางแผนที่ดีในทุกด้าน จะเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จและความยั่งยืนในอุตสาหกรรมธุรกิจการเกษตรในปัจจุบันและอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มเกษตรกรพืชสวน
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจของเกษตรกรพืชสวน
- 2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมของเกษตรกรพืชสวน
- 2.4 เพื่อศึกษาแนวความคิดเห็นในการพัฒนาธุรกิจของเกษตรกรพืชสวน
- 2.5 เพื่อศึกษาแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรของเกษตรกรพืชสวน

3. สมมติฐาน

- 3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรพืชสวนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจของเกษตรกรพืชสวน
- 3.2 ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรพืชสวนมีความสัมพันธ์กับกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมของเกษตรกรพืชสวน
- 3.3 ปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจของเกษตรกรพืชสวนมีความสัมพันธ์กับแนวความคิดเห็นในการพัฒนาธุรกิจของเกษตรกรพืชสวน
- 3.4 กระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมของเกษตรกรพืชสวนมีความสัมพันธ์กับแนวความคิดเห็นในการพัฒนาธุรกิจของเกษตรกรพืชสวน
- 3.5 แนวความคิดเห็นในการพัฒนาธุรกิจของเกษตรกรพืชสวนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรของเกษตรกรพืชสวน

4. ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยส่วนบุคคล Chapromma J. (2560) ได้ให้ความหมายของประชากรศาสตร์ หรือปัจจัยส่วนบุคคลไว้ว่า “การศึกษาเกี่ยวกับประชากรนั้นเพื่อให้ทราบขนาดหรือจำนวนคนที่มีอยู่พื้นที่ รวมทั้งศึกษาพฤติกรรม ลักษณะประชากรศาสตร์เป็นปัจจัยภายในส่วนบุคคล เช่น อายุ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้วางกลยุทธ์ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุด” โดยศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2560) ได้จำแนกเกณฑ์ ดังนี้ 1) อายุ (age) เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผล เนื่องจาก Tarance EP (1962) พบว่า “เมื่ออายุมากขึ้น การคิดอย่างมีวิจารณญาณจะเพิ่มขึ้น หรืออายุเป็นปัจจัยหนึ่ง และความแตกต่างในความคิด พฤติกรรม และการตอบสนองต่อการสื่อสารของผู้คนจะเปลี่ยนไปตามอายุ” 2) เพศ (sex) เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมอย่างเห็นได้ชัด โดย ขนิษฐา เอมสวัสดิ์ (2555) ได้กล่าวถึง Patel and Gordon (1960) ว่าได้ศึกษาวิจัยโดยมีผลที่ว่า “เด็กหญิงมีแนวโน้มที่จะสามารถคล้อยตามผู้อื่น หรือ ถูกชักจูงใจ ได้ง่ายกว่าเด็กชาย” และ 3) รายได้ ระดับการศึกษา และอาชีพ (income education and occupation) แนวโน้มความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันในเชิงเหตุและผล ด้วยการศึกษาดำเนินการในงานคุณภาพสูง จึงทำได้ยากส่งผลให้รายได้

ปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจ สิริรัตน์ พิชิตพร (2546) ได้แบ่งชั้นต่าง ๆ ไว้เป็น 6 ขั้นตอนคือ 1. ความรู้หรือความทรงจำ (Knowledge Memory) 2. ความเข้าใจ (Comprehension) 3. การนำไปใช้ (Application) 4. การวิเคราะห์ (Analysis) 5. การสังเคราะห์ (Synthesis) และ 6. การประเมินผล (Evaluation) โดย ศยามล สืบเนื่อง (2557) ได้มีการกล่าวถึง สรรพวุฒิ พิพัฒพันธ์ ว่าได้ นิยามไว้ว่า บุคคลแต่ละคนต่างมีความรู้ ความเข้าใจ ในสิ่งต่างๆ ไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของแต่ละสถานการณ์ และแต่ละบุคคล ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจ ไว้ 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยสิ่งแวดล้อม

กระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม ปราณปริยา ดาวศิริโรจน์ (2565) ได้ศึกษาทฤษฎีของ Chu & Chu (2011) โดยสรุปได้กล่าวถึงคำนิยามในส่วนของการที่จะยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance) ว่าเป็น การเรียนรู้ที่สามารถจะทำความเข้าใจและยอมรับเทคโนโลยีได้ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้จริงในชีวิต โดยเอกลักษณ์ ธนเจริญพิศาล (2554) ได้ให้คำนิยามที่สอดคล้องกันว่า การยอมรับเทคโนโลยีเป็นการนำเทคโนโลยีนั้นมาใช้ให้เป็นไปได้ โดยสิ่งที่ตามมาคือ ก่อให้เกิดการลงทุน และการยอมรับ สำหรับสิ่งหะ ฉวีสุข และสุนันทา วงศ์ตุรภัทร (2555) ได้

นิยามองค์ประกอบที่ทำให้บุคคลเกิดความเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ และการยอมรับที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีไว้ 3 ด้าน คือ (1) พฤติกรรม (2) ทักษะที่มีต่อเทคโนโลยี และ(3) การใช้งานเทคโนโลยีที่ง่ายขึ้น

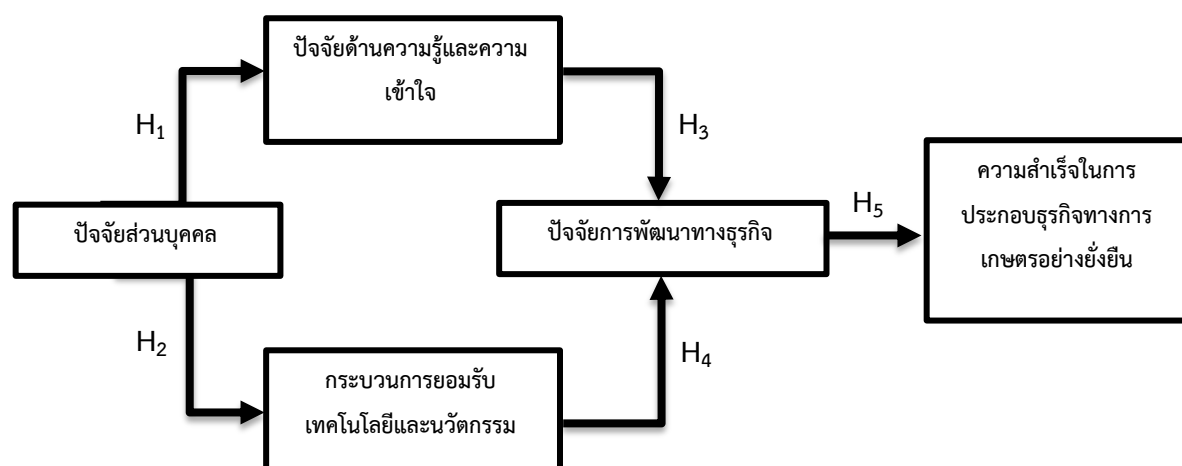
การพัฒนาทางธุรกิจ เมื่อมองตามลักษณะ จากปลายน้ำไปหาต้นน้ำ พบว่า ภารดร ปรีดาศักดิ์ (2556) กล่าวถึง การผลิต (Production) ว่าเป็นขั้นตอนการแปลงปัจจัยการผลิตด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้สินค้า หรือบริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งปัจจัยการผลิตจะประกอบไปด้วย 4 ประเภท ได้แก่ แรงงาน ที่ดิน ทุน และผู้ประกอบการ ผลที่ได้จากการแปลงปัจจัยการผลิตเรียกว่า ผลผลิต (Output) เมื่อพิจารณาเรื่องของปัจจัยต้นทั้ง 4 เรื่องของทุนนี้ ภารดร ปรีดาศักดิ์ (2556) ได้แบ่งต้นทุนออกเป็น 2 แบบ คือ ต้นทุนการผลิตในระยะสั้นและต้นทุนการผลิตในระยะยาว ในขณะที่ผู้ประกอบการควรมีลักษณะที่ดี 5 มิติ ตามแนวคิดของ Dess, McNamara, & Eisner (2016) ได้แก่ 1) การเป็นอิสระในการบริหารงาน (autonomy) 2) การสร้างนวัตกรรม (innovativeness) 3) การทำงานเชิงรุก (pro-activeness) 4) การก้าวหน้าเชิงแข่งขัน (competitive aggressiveness) และ 5) การเผชิญความเสี่ยง (risk taking) ในขณะที่ Ahmad and Seymour (2008) กล่าวว่าผู้ประกอบการมาจากสมรรถนะของการทำงาน โดยมาจากการทำกิจกรรมในการเริ่มต้นธุรกิจ การค้นหาโอกาส การจัดการเชิงกลยุทธ์ และการสร้างคุณค่า โดย 4 ปัจจัยนี้เป็นเครื่องมือวัดความสามารถของผู้ประกอบการ โดยสามารถเกิดได้จากการเรียนรู้ สะสมประสบการณ์

ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรอย่างยั่งยืน โดย Lans, Seuneke and Klerkx (2013) กล่าวว่าเกษตรกรมักถูกมองว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีต่ำ เน้นเพียงการพัฒนาการผลิตให้ดีขึ้นมากกว่าการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ แต่ณัพนธ์ พัวพงศกร (2561) มองว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นได้เกิดขึ้นตลอดเวลาทั่วโลก ในหลายทศวรรษที่ผ่านมาโดยเฉพาะหลังวิกฤติเศรษฐกิจ ภาคเกษตรไทยต้องมีการปรับตัวอย่างรวดเร็วตามโครงสร้างทางเศรษฐกิจ พฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยคำนึงถึงคุณภาพมาตรฐานของการผลิตที่เพิ่มขึ้น และการขยายตัวของธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ เพื่อให้ธุรกิจประสบความสำเร็จจึงใช้มุมมองของ Kaplan and Norton (1996) ที่ถูกกล่าวถึงในตุลา มหาพสุธานนท์ (2554) ว่าความหมายของตัวชี้วัดความสำเร็จแบบสมดุล คือ กรอบสมบรูณ์แบบที่ใช้ในการแปลงวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ขององค์กรลงเป็นขั้นตอนการทำงานอย่างต่อเนื่อง หลังจากนั้นจึงแปลงเป็นพันธกิจ และกลยุทธ์เป็นวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของธุรกิจ วัดใน 4 มุมมองด้วยกัน ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านการปฏิบัติการภายในองค์กร และมุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโต เพื่อที่จะผลักดันไปสู่ความสำเร็จในปัจจุบันและอนาคต

แนวคิดการจัดการธุรกิจทางการเกษตรอย่างยั่งยืน การเกษตรที่ยั่งยืนมีเป้าหมายในการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่เดียวกันเพื่อป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืช การลดการใช้สารเคมีโดยใช้วิธีการทางธรรมชาติ เช่น การใช้ศัตรูธรรมชาติ และการปลูกพืชที่ทนทานต่อโรค การจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนผ่านเทคนิคการเกษตรที่ช่วยลดการสูญเสีย เช่น การใช้ระบบชลประทานหยด การปรับปรุงคุณภาพดินด้วยการใช้ปุ๋ยธรรมชาติและการปลูกพืชคลุมดิน การพัฒนาชุมชนและการเพิ่มความเป็นอยู่ของเกษตรกรเป็นส่วนสำคัญของการเกษตรที่ยั่งยืน โดยการสนับสนุนการทำเกษตรที่ยั่งยืนช่วยเพิ่มรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร โดยรวมแล้ว การเกษตรที่ยั่งยืนไม่เพียงแต่รักษาสีเขียวแล้ว แต่ยังช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและการพัฒนาชุมชนในระยะยาว ซึ่งเป็นสิ่งที่ Jules Pretty (2008) ได้เน้นย้ำในงานวิจัย โดย Borlaug (2000) เตือนถึงภัยคุกคามจากการต่อต้านความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งอาจขัดขวางการพัฒนาทางการเกษตร

และการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการเกษตร แต่ต้องยอมรับว่าเทคโนโลยีชีวภาพต้องได้รับการสนับสนุน และพัฒนาจากการยอมรับเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการด้านอาหารที่เพิ่มขึ้นในอนาคต การเกษตรที่ยั่งยืนจึงรวมถึงการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการปรับปรุงวิธีการผลิตเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่ทันสมัยสามารถช่วยเพิ่มผลผลิตโดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มเกษตรกรพืชสวนในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มคนที่มีอาชีพหลักในการปลูกและดูแลพืชสวน เช่น ผลไม้ ผัก และไม้ดอกไม้ประดับ ประชากรนี้จะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้: อายุ 18 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำเกษตรพืชสวนอย่างน้อย 1 ปี เป็นเจ้าของหรือผู้ดูแลสวนพืชสวนอย่างน้อย 1 แปลง โดยทำการคำนวณจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจากการสำรวจของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2567 ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2567 มีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนรวมทั้งสิ้น 4,959,281 คน จึงใช้สูตรของ Taro Yamane จากสูตรจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) เลือกตัวอย่างที่เข้าถึงแบบสอบถามออนไลน์ได้ง่าย

6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดที่พัฒนาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีส่วนประกอบ 6 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบคัดกรอง โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องมี อายุ 18 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำเกษตรพืชสวนอย่างน้อย 1 ปี เป็นเจ้าของหรือผู้ดูแลสวนพืชสวนอย่างน้อย 1 แปลง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เป็นคำถามปลายปิด (closed form) ตรวจสอบกายภาพ (checklist) และใช้มาตราวัดระดับนามบัญญัติ (nominal scale)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจของเกษตรกร

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมของเกษตรกร

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวความคิดเห็นในการพัฒนาธุรกิจของเกษตรกรพืชสวน

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตร

แบบสอบถามส่วนที่ 3 – 6 เป็นแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแบบการประยุกต์ใช้ของลิเคิร์ต (Likert scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เป็นหลักเนื้อหาของแบบสอบถามผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พบว่าแบบสอบถามมีข้อบกพร่องในเรื่องของจำนวนข้อที่มากเกินไปจึงมีการตัดข้อแบบสอบถามให้เหลือเพียงตัวแปรละ 3 ข้อเท่านั้น และให้มีการปรับปรุงคำถามบางข้อให้มีความสอดคล้องและกระชับกับตัวแปรที่ศึกษา เมื่อทำการปรับแก้ไขแล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองเก็บข้อมูล (Try Out) กับตัวอย่างที่เป็นเกษตรกรพืชสวนในจังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ .897 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ .75 จึงมีความเหมาะสมในการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้

6.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลด้วยตัวเองร่วมกับการเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ โดยขอความร่วมมือกลุ่มเกษตรกร ทำการตอบแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเวลาเดือนเมษายน พ.ศ. 2567 ถึงมิถุนายน พ.ศ. 2567 เมื่อรวบรวมแบบสอบถามได้ครบสมบูรณ์แล้ว จึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

6.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลและเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล และอธิบายผลการศึกษาในรูปแบบตาราง โดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$	=	$\frac{5 - 1}{5}$	=	0.80
แปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้	คะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
	คะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	หมายถึง	ระดับมาก
	คะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	หมายถึง	ระดับปานกลาง
	คะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	หมายถึง	ระดับน้อย
	คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ในการทดสอบสมมติฐานใช้ค่าสถิติเชิงอนุมานด้วยวิธีวิเคราะห์พหุคูณถดถอย (Multiple Regression) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

7. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ความและความเข้าใจ กระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทางธุรกิจ และความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตร สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์พหุคูณถดถอย (Multiple Regression) ปรากฏในตารางและคำอธิบายต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 63.75) อายุระหว่าง 31 - 40 ปี (ร้อยละ 52.50) การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 63.25) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 20,001 บาท ถึง 30,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 52.75) สถานภาพของครอบครัวสมรส (ร้อยละ 68.25) มีสมาชิกในครอบครัว 3-5 คน (ร้อยละ 61.50) โดยส่วนใหญ่ไม่มีภาระหนี้สินใดๆ (ร้อยละ 72.75) มีที่ดินเป็นของตัวเองหรือครอบครัว (ร้อยละ 81.25) และมีอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพดั้งเดิมของครอบครัว (ร้อยละ 73.75) โดยทำอาชีพเกษตรกรพืชสวนมานาน 3-5 ปี (ร้อยละ 62.25)

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านความและความเข้าใจในการจัดการธุรกิจของเกษตรกร

ปัจจัยด้านความและความเข้าใจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความรู้หรือความทรงจำ	4.19	.631	มาก
ความเข้าใจ	3.72	.504	มาก
การนำไปใช้	3.84	.387	มาก
การวิเคราะห์	4.11	.708	มาก
การสังเคราะห์	3.40	.912	ปานกลาง
การประเมินผล	4.27	.695	มากที่สุด
ภาพรวม	4.12	.835	มาก

จากตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านความและความเข้าใจในการจัดการธุรกิจของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจในระดับมาก (4.12 ± 0.835) ซึ่งจะช่วยให้การจัดการธุรกิจของพวกเขามีประสิทธิภาพมากขึ้น การประเมินผลเป็นปัจจัยที่เกษตรกรให้ความสำคัญมากที่สุด (4.27 ± 0.695) ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของการตรวจสอบและปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง ส่วนการสังเคราะห์เป็นปัจจัยที่เกษตรกรยังมีความสามารถในระดับปานกลาง (3.40 ± 0.912) ซึ่งอาจเป็นพื้นที่ที่เกษตรกรต้องพัฒนาเพิ่มเติม

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมของเกษตรกร

ปัจจัยด้านกระบวนการยอมรับเทคโนโลยี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
พฤติกรรม	4.27	.825	มากที่สุด
ทัศนคติที่มีต่อเทคโนโลยี	4.14	.638	มาก
การใช้งานเทคโนโลยีที่ง่าย	4.42	.541	มากที่สุด
ภาพรวม	4.24	.609	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นเชิงบวกในระดับมากถึงมากที่สุดต่อปัจจัยด้านการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อเทคโนโลยี เมื่อพบว่าเทคโนโลยีเหล่านี้มีประโยชน์และใช้งานง่าย โดยปัจจัย "การใช้งานเทคโนโลยีที่ง่าย" ได้คะแนนในระดับมากที่สุด (4.42 ± 0.541) สะท้อนถึงความสำคัญของความ

ง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีสำหรับเกษตรกร โดยภาพรวมของความคิดเห็นที่ได้คะแนนมากที่สุด (4.24 ± 0.609) แสดงถึงการยอมรับในระดับสูงต่อการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในธุรกิจการเกษตร

ตารางที่ 3 ระดับความคิดเห็นในการพัฒนาธุรกิจของเกษตรกร

ปัจจัยด้านการพัฒนาธุรกิจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เริ่มต้นธุรกิจ	4.13	.168	มาก
การค้นหาโอกาส	3.72	.601	มาก
การจัดการเชิงกลยุทธ์	4.41	.993	มากที่สุด
การสร้างคุณค่า	3.21	.788	มาก
ภาพรวม	4.07	.611	มาก

จากตารางที่ 3 ระดับความคิดเห็นในการพัฒนาธุรกิจของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นเชิงบวกในระดับมากต่อการพัฒนาธุรกิจของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งได้รับค่าเฉลี่ยมากที่สุด (4.41 ± 0.993) แสดงถึงความสำคัญของการวางแผนและดำเนินการเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาธุรกิจ โดยภาพรวมของความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจในระดับมาก (4.07 ± 0.611) แสดงถึงการยอมรับและความมุ่งมั่นในการพัฒนาธุรกิจของเกษตรกรในระดับมาก

ตารางที่ 4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรของเกษตรกร

ปัจจัยด้านความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
มุมมองด้านการเงิน	3.19	.884	ปานกลาง
มุมมองด้านลูกค้า	3.46	.538	มาก
มุมมองด้านการปฏิบัติการ	4.14	.379	มาก
มุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโต	3.11	.694	ปานกลาง
ภาพรวม	3.61	.821	มาก

ตารางที่ 4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตร โดยเฉพาะในด้านการปฏิบัติการที่มีคะแนนมากที่สุด (4.14 ± 0.379) แต่ยังคงต้องพัฒนาทางด้านการเงิน และการเรียนรู้และเติบโตเพื่อให้ธุรกิจมีความยั่งยืนและประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้นในอนาคต เนื่องจากค่าความคิดเห็นในมุมมองปัจจุบันที่มีต่อด้านการเงินและด้านการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง (3.19 ± 0.884 และ 3.11 ± 0.694) ถือว่าต่ำเมื่อเทียบกับปัจจัยด้านอื่น

ตารางที่ 5 ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจทางการเกษตรที่แตกต่างกัน

ปัจจัยส่วนบุคคล	P-value	สรุปผล
เพศ	<.001*	แตกต่างกัน
อายุ	.018*	แตกต่างกัน
ระดับการศึกษา	.036*	แตกต่างกัน
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	<.001*	แตกต่างกัน
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	.004*	แตกต่างกัน
อายุในการทำเกษตร	.003*	แตกต่างกัน
ภาระหนี้สิน	.031*	แตกต่างกัน

*ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p < .05$)

จากตารางที่ 5 ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรที่ขสวณมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจของเกษตรกรที่ขสวณ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทั้งหมดที่พิจารณาผลต่อความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจทางการเกษตรของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่าเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน อายุในการทำเกษตร และภาระหนี้สิน ที่แตกต่างกันของกลุ่มเกษตรกรที่ขสวณ มีผลกระทบต่อการจัดการธุรกิจทางการเกษตรของเกษตรกร โดยปัจจัยด้านเพศ และอายุมีความแตกต่าง ($P\text{-value} = <.001$) แสดงว่าค่าคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างกันภายในอย่างชัดเจน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางที่ร้อยละ 51.20 ($R = .522$) โดยมีอิทธิพลต่อปัจจัยความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจทางการเกษตรได้ร้อยละ 27.20 ($R\text{ Square} = 0.272$) อีกร้อยละ 72.80 เป็นผลมาจากตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้ศึกษา

ตารางที่ 6 ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรที่ขสวณมีความสัมพันธ์กับกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมของเกษตรกรที่ขสวณ

ปัจจัยส่วนบุคคล	P-value	สรุปผล
เพศ	.056	ไม่แตกต่างกัน
อายุ	.003*	แตกต่างกัน
ระดับการศึกษา	.031*	แตกต่างกัน
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	.074	ไม่แตกต่างกัน
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	.137	ไม่แตกต่างกัน
อายุในการทำเกษตร	.047*	แตกต่างกัน
ภาระหนี้สิน	.092	ไม่แตกต่างกัน

*ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p < .05$)

จากตารางที่ 6 ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรที่ขสวณมีความสัมพันธ์กับกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมของเกษตรกรที่ขสวณ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและ

นวัตกรรมของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีเพียง 3 ปัจจัย ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และอายุในการทำเกษตรกร ที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ เพศ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และภาระหนี้สิน ไม่มีมีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางที่ร้อยละ 31.80 ($R = .318$) โดยมีอิทธิพลต่อกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมได้ร้อยละ 10.10 ($R^2 = 0.101$) อีกร้อยละ 89.90 เป็นผลมาจากตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้ศึกษา

ตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจทางการเกษตรและปัจจัยการพัฒนาธุรกิจ แบบเพียร์สัน

รายการ	เริ่มต้นธุรกิจ	การค้นหาโอกาส	การจัดการเชิงกลยุทธ์	การสร้างคุณค่า
ความรู้หรือความทรงจำ	.339*	.135*	-.630*	.016
ความเข้าใจ	-.418*	.843*	.109*	.271*
การนำไปใช้	.036*	.155*	.214*	-.177*
การวิเคราะห์	-.025*	.318*	.110	.053
การสังเคราะห์	.071	-.087*	-.059	.029*
การประเมินผล	.280	-.321*	.028	-.053

*ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p < .05$)

จากตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจทางการเกษตรและปัจจัยการพัฒนาธุรกิจ พบว่า **เริ่มต้นธุรกิจ** ความรู้หรือความทรงจำมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับการเริ่มต้นธุรกิจ ซึ่งบ่งชี้ว่าการมีความรู้หรือความทรงจำที่ดีมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเริ่มต้นธุรกิจ ในทางตรงกันข้าม ความเข้าใจมีความสัมพันธ์เชิงลบ กับการเริ่มต้นธุรกิจ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเกษตรกรยังขาดความเข้าใจ อาจเป็นอุปสรรคในการเริ่มต้นธุรกิจ ส่วนการนำไปใช้ การวิเคราะห์ **การค้นหาโอกาส** ความเข้าใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกที่แข็งแกร่งมากกับการค้นหาโอกาส ซึ่งบ่งชี้ว่าความเข้าใจที่ดีช่วยในการค้นหาโอกาสทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิเคราะห์มีความสัมพันธ์เชิงบวกแสดงถึงความสำคัญของการวิเคราะห์ในการค้นหาโอกาส นอกจากนี้ ความรู้หรือความทรงจำก็มีความสัมพันธ์เชิงบวกเช่นกันแม้จะไม่มากนัก ส่วนการประเมินผลมีความสัมพันธ์เชิงลบแสดงว่ากลุ่มเกษตรกรยังมีการประเมินผลที่ไม่ดีมาก ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคในการค้นหาโอกาส **การจัดการเชิงกลยุทธ์** ความรู้หรือความทรงจำมีความสัมพันธ์เชิงลบที่แข็งแกร่งกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ แสดงว่าการมีความรู้หรือความทรงจำที่ดีนั้นสำคัญต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ ขณะที่การเข้าใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกเล็กน้อย แสดงว่าความเข้าใจที่ดีมีบทบาทในการจัดการเชิงกลยุทธ์ การนำไปใช้ และ**การสร้างคุณค่า**ความเข้าใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสร้างคุณค่า แสดงว่าความเข้าใจที่ดีมีส่วนช่วยในการสร้างคุณค่า การนำไปใช้มีความสัมพันธ์เชิงลบ แสดงว่าการนำไปใช้ไม่ดีอาจเป็นอุปสรรคในการสร้างคุณค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ ขณะที่การสังเคราะห์มีความสัมพันธ์เชิงบวกเล็กน้อย แสดงถึงความสำคัญของการสังเคราะห์ข้อมูลในการนำมาสร้างคุณค่าให้แก่วัตถุดิบ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางที่ร้อยละ 47.20 ($R = .472$) โดยมีอิทธิพลต่อปัจจัยการพัฒนาธุรกิจร้อยละ 22.30 ($R^2 = 0.223$) อีกร้อยละ 77.70 เป็นผลมาจากตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้ศึกษา

ตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมกับปัจจัยการพัฒนาธุรกิจ

รายการ	เริ่มต้นธุรกิจ	การค้นหาโอกาส	การจัดการเชิงกลยุทธ์	การสร้างคุณค่า
พฤติกรรม	.081	.114	.194*	.052
ทัศนคติที่มีต่อเทคโนโลยี	.217*	.073	.136*	.196*
การใช้งานเทคโนโลยีที่ง่าย	.142*	.226*	.082	.064

*ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p < .05$)

จาก ตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมกับปัจจัยการพัฒนาธุรกิจ พบว่า **พฤติกรรม** มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ในการจัดการ เนื่องมาจากการที่มีการใช้งานจริงส่งผลต่อความเข้าใจในการจัดการกลยุทธ์ที่ตรงจุด **ทัศนคติที่มีต่อเทคโนโลยี** มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเริ่มต้นธุรกิจ และการจัดการเชิงกลยุทธ์ รวมถึงการสร้างคุณค่า แสดงว่าการมีทัศนคติที่ดีต่อเทคโนโลยีมีผลต่อการเริ่มต้นและการจัดการสำหรับการพัฒนาธุรกิจ และ**การใช้งานเทคโนโลยีที่ง่าย** มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการค้นหาโอกาส และการเริ่มต้นธุรกิจแสดงถึงความสำคัญของการทำให้เทคโนโลยีใช้งานง่ายทำให้เข้าถึงข้อมูล และพัฒนาผลผลิตให้เป็นไปในทางที่ดีได้ ส่งผลต่อการพัฒนาธุรกิจโดยตรงซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางที่ร้อยละ 34.60 ($R = .346$) โดยมีอิทธิพลต่อปัจจัยการพัฒนาธุรกิจร้อยละ 11.90 ($R \text{ Square} = 0.119$) อีกร้อยละ 88.10 เป็นผลมาจากตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้ศึกษา

ตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการพัฒนาธุรกิจกับปัจจัยความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรอย่างยั่งยืน แบบเพียร์สัน

รายการ	มุมมองด้านการเงิน	มุมมองด้านลูกค้า	มุมมองด้านการปฏิบัติการ	มุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโต
เริ่มต้นธุรกิจ	-.215*	-.187*	.114*	.139*
การค้นหาโอกาส	.141*	.204*	.046	.164*
การจัดการเชิงกลยุทธ์	-.133*	.036	.127*	.303*
การสร้างคุณค่า	-.072	.519*	.010	.044

*ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($p < .01$)

จาก ตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการพัฒนาธุรกิจกับปัจจัยความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรอย่างยั่งยืน พบว่า **การเริ่มต้นธุรกิจ**มีความสัมพันธ์เชิงลบปานกลางกับมุมมองด้านการเงิน และมุมมองด้านลูกค้า ซึ่งบ่งชี้ว่าปัญหาทางการเงินและความพึงพอใจของลูกค้าอาจเป็นอุปสรรคสำคัญในการเริ่มต้นธุรกิจทางการเกษตร อย่างไรก็ตาม การเริ่มต้นธุรกิจมีความสัมพันธ์เชิงบวกเล็กน้อยกับมุมมองด้านการปฏิบัติการ และมุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโต บ่งชี้ว่าการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติการและการส่งเสริมการเรียนรู้และการเติบโตอาจช่วยสนับสนุนการเริ่มต้นธุรกิจ **การค้นหาโอกาส**มีความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลางกับมุมมองด้านการเงิน และมุมมองด้านลูกค้า แสดงให้เห็นว่าการมีฐานะการเงินที่ดีและความพึงพอใจของลูกค้าสามารถส่งเสริมให้เกษตรกรมี

โอกาสในการขยายธุรกิจและค้นหาโอกาสใหม่ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ มุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโต ซึ่งบ่งบอกว่าการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติการและการส่งเสริมการเรียนรู้และการเติบโตจะช่วยให้เกษตรกรมีโอกาสในการพัฒนาธุรกิจให้สำเร็จ **การจัดการเชิงกลยุทธ์**มีความสัมพันธ์เชิงลบปานกลางกับมุมมองด้านการเงิน และมุมมองด้านการปฏิบัติการ ซึ่งบ่งบอกว่าการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพอาจประสบความสำเร็จได้น้อยหากเกษตรกรประสบปัญหาทางการเงินหรือมีกระบวนการปฏิบัติการที่ไม่ดี อย่างไรก็ตาม การจัดการเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกเล็กน้อยกับมุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโต ซึ่งบ่งบอกว่าการส่งเสริมความพึงพอใจของลูกค้าและการพัฒนาการเรียนรู้และการเติบโตจะช่วยสนับสนุนการจัดการเชิงกลยุทธ์ให้มีประสิทธิภาพ **การสร้างคุณค่า**มีความสัมพันธ์เชิงบวกสูงกับมุมมองด้านลูกค้า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจของลูกค้ามีบทบาทสำคัญในการสร้างคุณค่าให้กับธุรกิจทางการเกษตร โดยส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรอย่างยั่งยืน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงที่ร้อยละ 75.20 ($R = .752$) โดยมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้อยละ 56.50 ($R\text{ Square} = 0.565$) อีกร้อยละ 43.50 เป็นผลมาจากตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้ศึกษา

8. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในเรื่อง ปัจจัยด้านกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมในระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นปัจจัยด้านความและความเข้าใจ ปัจจัยด้านการพัฒนาธุรกิจ และต่ำที่สุดคือ ปัจจัยด้านความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ ในระดับมาก กล่าวคือ เกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถามให้การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เข้ามาและเกิดขึ้น พร้อมทั้งมีความรู้และความเข้าใจในระบบธุรกิจของตนเป็นอย่างดีในระดับสูง เพียงแต่การบริหารและการจัดการอาจจะยังไม่ได้มีประสิทธิภาพมากเพียงพอส่งผลให้ความสำเร็จในการทำธุรกิจทางการเกษตรไม่ได้ประสบความสำเร็จอย่างแพร่หลายนัก เมื่อพิจารณาตามสมมติฐานที่ตั้งไว้พบว่า

เมื่อพิจารณาตามสมมติฐานที่ตั้งไว้พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรพืชสวน ในทุกด้าน อาทิ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ภาระหนี้สิน ล้วนส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจการเกษตร โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรที่มีการศึกษาสูงกว่าและมีประสบการณ์มากกว่า มีแนวโน้มที่จะเข้าถึงองค์ความรู้และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และความเข้าใจของตนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานแรกที่ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจการเกษตรมีผลต่อการที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นตรงกับ Tarance EP (1962) ที่กล่าวถึงว่า "เมื่อคนมีอายุมากขึ้น จะมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณมากขึ้น โดยอายุเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างในความคิด เช่น พฤติกรรม และการตอบสนองต่อการสื่อสาร" นอกจากนี้ ความแตกต่างทางเพศที่แตกต่างกัน มีการคิดวิเคราะห์ที่ตรงกันตามการศึกษาของ Patel and Gordon (1960) โดยความแตกต่างที่เกิดจากปัจจัยบุคคลเหล่านี้สอดคล้องกับศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2560) ที่ได้แยกปัจจัยบุคคลเพื่อศึกษาผลที่เกิดจากความแตกต่าง ในขณะที่เรื่องปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีเพียง 3 ปัจจัย ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และอายุในการทำเกษตรกร ที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เนื่องจากเกษตรกรที่มีอายุน้อย มีระดับการศึกษาที่สูง และมีอายุเกษตรมาประมาณหนึ่ง จะเป็นกลุ่มที่ให้ความสำคัญต่อการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ เพศ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และภาระหนี้สิน ไม่มีมีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและ

นวัตกรรม โดยความเห็นที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมของกลุ่มปัจจัย เพศ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และภาระหนี้สิน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจ: ความรู้ในด้านการจัดการธุรกิจเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยให้เกษตรกรสามารถพัฒนาธุรกิจได้อย่างยั่งยืน การมีความรู้ในด้านการตลาด การจัดการการผลิต และการบริหารจัดการทั่วไปทำให้เกษตรกรมีความสามารถในการขยายธุรกิจและเพิ่มผลผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งยืนยันสมมติฐานที่สองว่าความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจมีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจการเกษตรโดยมีสองปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง โดยมีอิทธิพลต่อบัณฑิตการพัฒนารัฐกิจ สำหรับความรู้และความเข้าใจมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาธุรกิจเกษตร โดยปัจจัยด้านความรู้หรือความทรงจำช่วยในการเริ่มต้นธุรกิจ ขณะที่ความเข้าใจที่ดีช่วยในการค้นหาโอกาสและสร้างคุณค่า การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูลมีความสำคัญต่อการพัฒนาธุรกิจ อย่างไรก็ตาม การขาดความรู้และความเข้าใจที่ชัดเจนรวมทั้งการนำไปใช้อย่างไม่เข้าใจ อาจส่งผลการประเมินผลที่ไม่มีประสิทธิภาพ อาจเป็นอุปสรรคในการค้นหาโอกาสทางธุรกิจ สอดคล้องกับณัฐ อมรภิญโญ (2557) ที่ได้ศึกษารูปแบบการประสบความสำเร็จที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประเทศไทย พบว่าปัจจัยด้านความรู้ ทักษะการบริหารจัดการเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จของผู้ประกอบการ โดยสอดคล้องกับ อัจฉราพร ปะที (2559) ที่กล่าวสรุปไว้ในบททบทวนวรรณกรรมว่า ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง การเข้าใจถึงเรื่องราว ข้อเท็จจริงสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ตามขั้นตอน

การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม: การวิจัยพบว่าเกษตรกรที่ยอมรับและนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในธุรกิจของตน มักจะประสบความสำเร็จมากกว่า ความสามารถในการปรับตัวและนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตทำให้เกษตรกรสามารถแข่งขันได้ในตลาดที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานที่สามว่าการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมมีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจการเกษตร โดยมีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาธุรกิจในเชิงบวกแสดงถึงการที่เกษตรกรยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการช่วยเหลือพัฒนาธุรกิจ โดยการใช้งานที่ง่ายของเทคโนโลยีส่งผลให้เกษตรกรเข้าถึงการเริ่มต้นในการทำธุรกิจโดยตรง พร้อมด้วยทัศนคติที่เปิดกว้างในการรับเทคโนโลยีเข้ามาจะช่วยสร้างคุณค่าให้กับผลผลิตที่สูงขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับ ธงชัย วะสุวรรณ และเจษฎา วงศ์แสนสุขเจริญ (2565) ที่ศึกษา การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้โดรนเพื่อการเกษตรในอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า เกษตรกรให้การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมในเชิงบวกเนื่องจากมองว่ามีประโยชน์ในการทำงานและช่วยในการประหยัดค่าใช้จ่ายลง เป็นข้อบ่งชี้ที่กล่าวว่า การยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกร คล้ายคลึงกับ เอกลักษณ์ ธนเจริญพิศาล (2554) ได้ให้คำนิยามว่า การยอมรับเทคโนโลยีเป็นการนำเทคโนโลยีนั้นมาใช้ให้เป็นไปได้โดยสิ่งที่ตามมาคือ ก่อให้เกิดการลงทุน และการยอมรับที่มากขึ้น

แนวความคิดเห็นในการพัฒนาธุรกิจของเกษตรกรพืชสวน: ผลการวิจัยพบว่า แนวความคิดเห็นของเกษตรกรพืชสวนเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ เกษตรกรที่ไม่มีแนวคิดเห็นเชิงบวกและมองการณ์ไกลเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจมักจะมีความสำเร็จในธุรกิจการเกษตรมากกว่า ซึ่งแนวคิดและการมองเห็นโอกาสใหม่ ๆ ในการพัฒนา มีส่วนสำคัญในการตัดสินใจลงทุนและการปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ สมมติฐานที่ห้านี้จึงได้รับการสนับสนุนจากผลการวิจัยที่แสดงถึงความสำคัญของแนวความคิดเห็นในการพัฒนาธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเกษตรกรพืชสวน โดยมีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรอย่างยั่งยืนในเชิงบวกต่อกันโดยการเริ่มต้นธุรกิจที่ดี มีการศึกษาหาโอกาส และการจัดการกลยุทธ์ที่ดี ส่งผลต่อการเติบโตของธุรกิจ โดยมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้อยละ 56.50 การ

จัดการเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพอาจประสบความสำเร็จได้น้อยหากเกษตรกรประสบปัญหาทางการเงินหรือมีกระบวนการปฏิบัติการที่ไม่ดี นอกจากนี้มุมมองของลูกค้ายังมีผลต่อธุรกิจทางการเกษตร โดยความพึงพอใจของลูกค้ามีบทบาทสำคัญในการสร้างคุณค่าให้กับธุรกิจทางการเกษตรโดยตรง สอดคล้องกับพัชรมน ธรรมธรรมานนท์ (2564) ที่ได้ศึกษาปัจจัยธุรกิจ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ และการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่นำไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจเบเกอรี่บนออนไลน์ พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ตรึงผลต่อความสำเร็จของธุรกิจเบเกอรี่บนออนไลน์ แน่ชัดว่าสำหรับธุรกิจทางการเกษตรเองก็เช่นกัน มีความสอดคล้องกับ Sangthamthorn (1999) พบว่า ผู้ประกอบการมีการจัดการธุรกิจ โดยดำเนินการตามหน้าที่ทางการบริหารครบ 5 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดการกำลังคน การสั่งการ และการควบคุม โดยให้ความสำคัญกับหน้าที่ด้านการวางแผน แต่หากมีการจัดการทางการเงินที่ไม่ดี ส่งผลเชิงลบต่อภาพความสำเร็จของธุรกิจได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Donkwa (2013) ที่ได้ทำการศึกษาการจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารเงินทุนและการวางแผนทางการเงินมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะดำเนินการให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้

กล่าวโดยสรุปคือ ปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจทางการเกษตร และปัจจัยด้านกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อการพัฒนาธุรกิจให้เดินหน้าต่อไปอย่างมั่นคง อีกทั้ง กระบวนการพัฒนาธุรกิจที่ดีจะส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้อยละ 56.50 โดยสิ่งที่น่าสนใจคือ ความรู้ในการจัดการกลยุทธ์ และความเข้าใจในการทำ หรือเริ่มต้นธุรกิจของเกษตรกรที่ไม่ดีอาจส่งผลเชิงลบต่อความสำเร็จในด้านของการเงินและ การจัดการธุรกิจได้

9. สรุปผลการวิจัยและองค์ความรู้ใหม่

ปัจจัยด้านกระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม

1. ระดับการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม: เกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ในระดับสูง โดยเห็นประโยชน์ในการช่วยพัฒนาธุรกิจและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
2. ความเข้าใจและความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี: เกษตรกรมีความเข้าใจและความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการทำธุรกิจ ทำให้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจในการจัดการธุรกิจ

1. ความรู้และความเข้าใจในระบบธุรกิจ: เกษตรกรมีความรู้และความเข้าใจในระบบธุรกิจที่ดี มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาธุรกิจ
2. การขาดความรู้ในการจัดการธุรกิจ: การขาดความรู้ในการจัดการธุรกิจและการวางแผนกลยุทธ์ที่ดี อาจส่งผลให้การพัฒนาธุรกิจไม่ประสบความสำเร็จ

ปัจจัยด้านการพัฒนาธุรกิจ

1. การพัฒนาธุรกิจและความสำเร็จ: การพัฒนาธุรกิจมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตร โดยการเริ่มต้นธุรกิจที่ดีและการจัดการกลยุทธ์ที่ดีมีผลต่อการเติบโตของธุรกิจ

ปัจจัยที่แตกต่างกันของบุคคล

1. เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้: ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการเข้าถึงองค์ความรู้และการเรียนรู้ ทำให้มีผลต่อความคิดและการตอบสนองต่อการสื่อสารแตกต่างกัน

ผลกระทบของการจัดการธุรกิจ

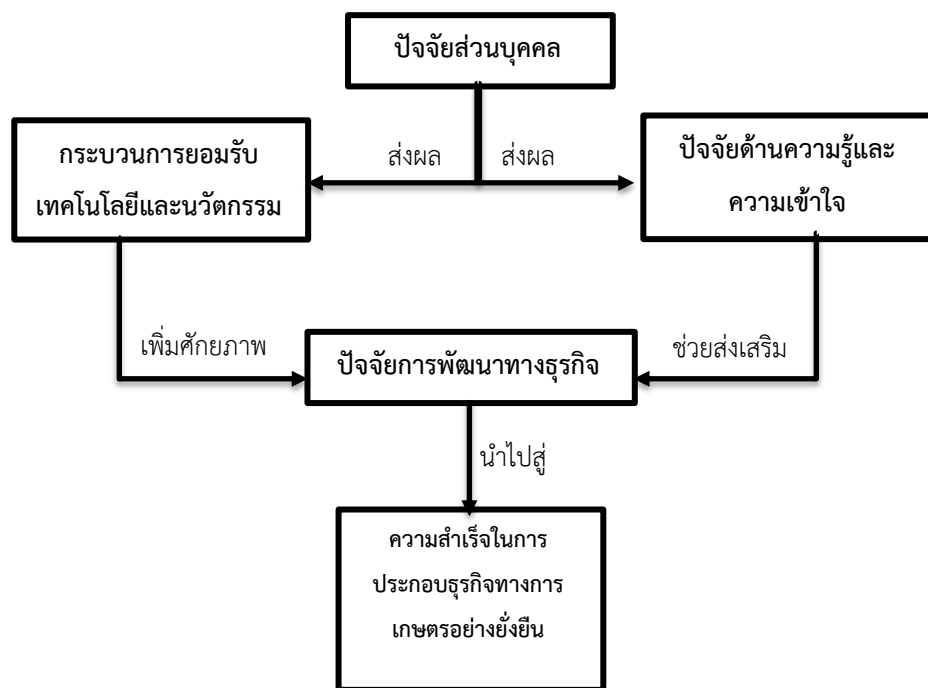
1. การจัดการการเงินและการวางแผนทางการเงิน: การบริหารเงินทุนและการวางแผนทางการเงินมีความสำคัญอย่างยิ่งในสิ่งที่ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ
2. การตอบสนองของลูกค้า: ความพึงพอใจของลูกค้ามีบทบาทสำคัญในการสร้างคุณค่าให้กับธุรกิจทางการเกษตร

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการพัฒนาธุรกิจและความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตร โดยการมีความรู้และความเข้าใจที่ดีในการจัดการธุรกิจช่วยให้ธุรกิจเติบโตและประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม การขาดความรู้และความเข้าใจในการจัดการกลยุทธ์อาจเป็นอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจในการเงินและการจัดการธุรกิจ

การพัฒนาธุรกิจที่ดีจะส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจประมาณ 56.50% ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพมีผลอย่างมากต่อความสำเร็จของธุรกิจ โดยเฉพาะในการเงินและการจัดการธุรกิจที่ดี

แผนผังการแนวทางการจัดการสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 2 แผนผังการแนวทางการจัดการสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

แนวทางการนำองค์ความรู้ไปใช้ปฏิบัติ

เพื่อให้การนำเทคโนโลยีใหม่เข้าสู่องค์กรเป็นไปอย่างราบรื่น จำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรอย่างละเอียด โดยการวิเคราะห์ความเชื่อ และทัศนคติต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ และการประเมินความรู้และความเข้าใจพื้นฐาน จากนั้นใช้ผลลัพธ์นี้ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาการใช้งานและอบรมที่ที่เหมาะสม ซึ่ง

จะช่วยเพิ่มยอมรับและการใช้งานเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดียิ่งขึ้น และเข้าถึงความรู้ความเข้าใจต่อข้อมูลต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว.

การเสริมสร้างความรู้ และความเข้าใจในระบบธุรกิจมีความสำคัญในการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน การจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และนำไปใช้ในการตัดสินใจ หรือการดำเนินการทางธุรกิจได้ดีขึ้น ดังนั้นการอบรม และการจัดการความรู้จึงเป็นกุญแจสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาธุรกิจให้เกิดความยั่งยืนต่อไป.

กระบวนการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม จะช่วยในการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน และมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการเข้าถึงของเทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นช่วยช่วยสำคัญในการทำธุรกิจสมัยใหม่ เพื่อให้การดำเนินธุรกิจสามารถปรับตัวและขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง การจัดการ อบรมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรม จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาธุรกิจการเกษตรให้ไปสู่ความยั่งยืนในอนาคต

การเริ่มต้นจากการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจในกลุ่มเกษตรกรถือเป็นก้าวแรกที่สำคัญ การจัดการฝึกอบรมและการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และการพัฒนาธุรกิจจะช่วยเพิ่มความรู้พื้นฐานและเตรียมพร้อมให้เกษตรกรสามารถนำแนวทางใหม่ ๆ ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำเอกสาร คู่มือ และแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่เข้าถึงได้ง่ายจะช่วยให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างสะดวก

การจัดการและการปรับปรุงกระบวนการเป็นอีกขั้นตอนสำคัญในการนำผลการศึกษาไปใช้จริง การช่วยเกษตรกรในการสร้างแผนธุรกิจที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการวิเคราะห์ตลาด การวางแผนกลยุทธ์การผลิต และการคาดการณ์ผลลัพธ์จะช่วยให้ธุรกิจสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การติดตามและประเมินผลของการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ จะช่วยให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาต่อไปได้ตามความต้องการและข้อเสนอแนะที่ได้รับ

การส่งเสริมและการสร้างเครือข่ายเกษตรกรเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่สำคัญ การสร้างเครือข่ายและการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกรจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและการพัฒนาอย่างรวดเร็ว การสร้างพันธมิตรกับองค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานรัฐบาล และสถาบันวิจัยจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจทางการเกษตรอย่างยั่งยืนได้มากยิ่งขึ้น

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้พบว่า ปัจจัยการพัฒนาทางธุรกิจมีผลสำคัญต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรพืชสวน ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จได้แก่ ความรู้และความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาทางธุรกิจ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการนำไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเข้าถึงและความเข้าใจในด้านการพัฒนาธุรกิจทางการเกษตร การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งส่งผลดีต่อความสามารถในการแข่งขันและความยั่งยืนของธุรกิจ โดยเฉพาะการจัดการธุรกิจทางการเกษตรที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และการพัฒนานวัตกรรม ถือเป็นตัวช่วยสำคัญในการปรับปรุงกระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการให้ความรู้และ

การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และการยอมรับนวัตกรรมเพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวและพัฒนาไปในทิศทางที่ดี

การจัดการธุรกิจทางการเกษตรที่มุ่งเน้นความยั่งยืนและการพัฒนานวัตกรรมจึงเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความสำเร็จในระยะยาว และการศึกษาได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาธุรกิจทางการเกษตรอย่างยั่งยืน

10.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่องของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านภาวะการแข่งขัน ซึ่งปัจจุบันมีการนำปัจจัยที่ส่งผลในทางอ้อมในความสำเร็จของธุรกิจเกษตร ในภาพรวมที่ชัดเจนและอธิบายผลได้อย่างชัดเจนมากขึ้น
2. อาจขยายผลการศึกษากลุ่มประชากร ที่ชัดเจนมากขึ้น เช่นกลุ่มเกษตรกรในเขตอำเภอ หรือตำบลแบบระบุเจาะจง เพื่อเปรียบเทียบและมองได้อย่างชัดเจนว่าพื้นฐานในปัจจัยตัวแปรต้นเป็นอย่างไร ส่งผลอย่างไร มีความแตกต่างหรือคล้ายคลึงกันอย่างไร อย่างเห็นได้ชัดและเจาะจงมากขึ้น

10.3 ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่อาจไม่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดในประเทศไทยที่เป็นเกษตรกรพืชสวนได้อย่างสมบูรณ์ แม้ว่าการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจะช่วยลดอคติในการเลือกตัวอย่าง แต่กลุ่มตัวอย่างที่ได้ อาจมีความหลากหลายไม่เพียงพอที่จะสะท้อนความคิดเห็น และสภาพของเกษตรกรพืชสวนทั้งหมดได้
2. ขอบเขตของปัจจัยที่ศึกษา: ปัจจัยที่นำมาศึกษาอาจไม่ครอบคลุมทุกปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจทางการเกษตรอย่างยั่งยืน อาจมีปัจจัยบางประการที่ไม่ได้ถูกนำมาศึกษา
3. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม: การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจหรือสังคมที่เกิดขึ้นในช่วงการวิจัยอาจมีผลกระทบต่อแนวคิด และความรู้สึกรักของเกษตรกรพืชสวน ซึ่งอาจทำให้ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในอนาคตที่เกิดการเปลี่ยนแปลงไป
4. เอกสารและอ้างอิง เนื่องจากเอกสารที่อ้างอิงส่วนใหญ่ถูกตีพิมพ์ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาหรือก่อนหน้านี้ อาจไม่สะท้อนถึงแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในช่วงปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- ชนิษฐา เอมสวัสดิ์. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจโดยรวมของลูกค้าชาวไทยที่มาใช้บริการล่องเรือรับประทานอาหารค่ำบนเรือแกรนด์เฟิร์ล (สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ตุลา มหาพสุชานนท์. (2554). *หลักการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร: พี เอ็น เค แอนด์ สกาย พรินติ้งส์.
- ธงชัย วะสุวรรณ และเจษฎา วงศ์แสนสุขเจริญ. (2565). การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้โดรนเพื่อการเกษตรในอุตสาหกรรมเกษตร. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 14(1), 143-157.
- ณัฐ อมรวิญญู. (2556). รูปแบบการประสบความสำเร็จที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย. *วารสารวิชาการศรีปทุมชลบุรี*, 9(3), 57-66.
- นิพนธ์ พัวพงศกร. (2561). บทบาทของเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรไทย: อะไรคือกุญแจสำคัญ. ใน *การสัมมนาวิชาการเรื่องดังเครื่องการพัฒนาการเกษตรไทยด้วยเทคโนโลยี* (จัดโดย

- สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ 22 เมษายน 2561). สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2567 จาก https://www.pier.or.th/wpcontent/uploads/2018/04/Workshop2018_Agri_Nipon_session1.pdf
- ปราณปรียา ดาวศิริโรจน์. (2565). การศึกษาวิจัยการยอมรับเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุน Gamefi ของผู้บริโภคกลุ่มสังคมออนไลน์ในประเทศไทย (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). วิทยาลัยการจัดการ, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศยามล สืบเนื่อง. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุของพนักงาน: กรณีศึกษาบริษัท นันยาง การ์เมนต์ จำกัด กรุงเทพมหานคร (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2560). การบริหารการตลาดยุคใหม่: (Marketing Management) ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ: Diamond In Business World.
- สิริรัตน์ พิชิตพร. (2546). ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรจังหวัดลำพูน (การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิงห์ ฉวีสุข และสุนันทา วงศ์จตุรภัทร. (2555). ทฤษฎีการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ. วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศลาดกระบัง, 1(1). กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เอกลักษณ์ ธนเจริญพิศาล. (2554). ความตระหนักและการยอมรับการนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO 14001) มาใช้ในองค์การภาครัฐ: ศึกษากรณีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย. (2567). ไทยครองตำแหน่ง "ส่งออกสินค้าเกษตร FTA" อันดับ 1 ในอาเซียน และอันดับ 7 ของโลก รัฐบาลพร้อมสนับสนุนทุกภาคส่วนเพิ่มรายได้เกษตรกรไทยด้วยการตลาดและนวัตกรรม. สืบค้นเมื่อ 24 เมษายน 2567 จาก <https://nbt2hd.prd.go.th/th>
- กรุงเทพธุรกิจ. (2566). เกษตรไทย ฝ่าวิกฤติโลก ส่งออก 11 เดือน ทะลุ 1.55 ล้านล้านบาท พุ่ง 22 %. สืบค้นเมื่อ 24 เมษายน 2567 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/business/economic/1048979>
- Ahmad, N., & Seymour, R. (2008). Defining entrepreneurial activity: Definitions supporting frameworks for data collection. *OECD Statistics Working Papers, 2008/01*. Paris: OECD Publishing. Retrieved April 26, 2024, from <http://dx.doi.org/10.1787/243164686763>.
- Borlaug, N. (2000). *Ending World Hunger: The Promise of Biotechnology and the Threat of Antiscience Activism*. Cambridge University Press.
- Chapromma, J. (2017). *Factors affecting consumer choice of 24-hour fitness center in Bangkok* (M.B.A. thesis). Thammasat University.
- Chantararat, S., Chawanote, C., Ratanavararak, L., Rittinon, C., Sa-ngimnet, B., & Adultananusak, N. (2022). Financial lives and the vicious cycle of debt among Thai agricultural households. *PIER Discussion Paper*.
- Chantararat, S. et al. (2023). Financial lives and the vicious cycle of debt among Thai agricultural households. *The Puey Ungphakorn Institute for Economic Research, Discussion Paper No. 204*.

- Dess, G., McNamara, G., & Eisner, A. (2016). *Strategic Management: Creating Competitive Advantage* (8th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Donkwa, K. (2013). Model of sufficiency economy philosophy and socioeconomics of rural community households in northeastern Thailand (แบบจำลองปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสภาวะเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนในชุมชนชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ). *RMUTP Research Journal*, 7(2), 139-153.
- Lans, T., Seuneke, P., & Klerkx, L. (2013). Agriculture entrepreneurship. In I. G. Carayannis (Ed.), *Encyclopedia of Creativity, Invention, Innovation and Entrepreneurship* (pp. 1-6). Berlin: Springer.
- Pretty, J. (2008). Sustainable agriculture: A review of the concepts and technologies. *Agricultural Systems*.
- Sangthamthorn, A. (1999). *Management in the construction business of the operator in Meuang Nakon Sawan province* (master's thesis). Faculty of Business Administration, Chiang Mai University. [in Thai]
- Torrance, E.P. (1962). *Guiding of creative talent*. New Jersey: Prentice-Hall.